

42ende GADE

Ugeavisen for Lysbro og omegn

NR. 2

FREDAG 15. APRIL 1977

I. ÅRGANG

PRIS: 2 KRONER

FØRSTE NUMMER OG HVA' SÅ ?

INDHOLD:

SIDE 2:

POSTKASSEN

SIDE 3:

VI MED VORE
HUSDYR...

SKA' VI GENOPTA-
GE GENBRUGET?

SIDE 4-5:

FERSKVANDS
LABORATORIETS
ARBEJDSMARK

SIDE 6:

LYSBROGADE
ER FARLIG...

WALPURGIS' BAL

SIDSTE SIDE:

SKU' VI SÅ FÅ
DEN TENNISBANE?

FØRSTE NUMMER AF 42ende GADE BLEV EN REALITET ONSDAGEN FØR PÅSKE. DEN DAG KUNNE BLÅDET FÅS I NÆRBUKKERNE I LYSBRO, BARE FOR DET BESVAR AT BRINGE DET HJEM TIL LÆSNING ELLER TIL OPTÅNDINGSPAPIR (desværre egner bladet sig vist ikke så godt til indpakningspapir).

VI VILLE UD, MÅTTE HA' LØFT, MÅTTE FREM MED NOGLE AF DE MANGE TING, SOM MAN DAG OG ÅR I MELLEM GÅR OG GØR SIG TANKER OM, NÅR MAN BOR I ET LOKALSAMFUND. DERFOR UDSENDETE VI FØRSTE NUMMER AF VORES BLAD - OG DET GRATIS.

Nu er det blevet til andet nummer - denne gang udkommer det på vores fremtidige dag - fredag. Og denne gang har vi taget det næste skridt på et opkølingsblads stenede vej. Vi må afkræve jer to kroner for de sparsomme sider.

For at kunne fortsætte MÅ vi have penge i kassen, og da der absolut ikke ligger nogen form for mystiske kapital-interesser eller venlige mæcener bag bladets udgivelse, måtte vi sætte prisen så forholdt sig højt, for at kunne holde bare de allermost påtrængende udgifter fra livet.

VI har et optimistisk håb om, at det ikke vil afskrække jer fra at tage bladet med hjem alligevel. Der er sågar allerede ved det første nummer blevet lagt frivillige støttebeløb i syltetøjsglas hos de handlende. Den slags varmer, og vi håber at kunne leve op til forventningerne om "hvad det næste nummer vil bringe".

Første nummer var i alle henseende et prøvenummer - i ordets bogstavelige forstand. Vor erfaring var selvfølgelig NUL, vor teknik mangelfuld, vor korrektur mildest talt som en si. Mange andre større og mindre kritikpunkter kunne nok med rette anføres.

Men vi er med ildhu gået i gang med dette nummer, hvor vi forsøger at rette nogle af de mest iøjnefaldende fejl.

Vi håber, det kan ses.

Et meget vægtigt punkt i vor redaktions interne efterkritik af det første nummer har i øvrigt været erkendelsen af, at vi vist, mere eller mindre ubevidst, kom til at lægge vægten i al for høj grad på GADEN - LYSBROGADE - 42ende GADE.

Måske var det bevidst på den måde, at vi føler gaden som vort udgangspunkt. Her ligger redaktionen, og her findes der rent traditionelt et naturligt opstået sammenhold, som vi af gode grunde kender og holder af, fordi vi bor her.

MEN den ubevidste grund vil vi bruge til at undskylde os med.

42ende GADE er ikke noget internt og sammentvist GADEblad, det er en ugeavis for Lysbro og Omegn, og det skal tages helt bogstaveligt.

Vort formål er at få så mange som muligt i tale, med stof der kan interessere så mange som muligt. Lysbro har ingen bygrænser, og derfor håber vi, at vi kan vække interesse både i Lyså kvarteret, på Ringvejen, et godt stykke op ad Hvinningdal Bakke, Skolevej og hvad der ligger bag den i Skovdalen og oppe i Baglandet. Ligesom vi måske også kunne ønske os kontakt med Funder Bakke via de forhåbentlig oplagte læsere på Herningvej.

Kort og enkelt - Vi vil gerne i kontakt med alle der føler sig tilknyttet Lysbro-området.

Tak til alle læsere af det første nummer for en god modtagelse.

Vi har fået mange opmuntrende bemærkninger og breve med på vejen. Den slags ansporer os til at gå videre. Vi håber, I vil holde og give os god grund til at fortsætte vore beretninger om livet i Lysbro og omegn i BRUGSAVISFN - 42ende Gade.

wh

UGEAVISEN FOR LYSBRO
OG OMEGN

ansvarshavende redaktør:
Werner Hedegaard
medarbejderteam:

Kirsten Hansen
Lauanne Jensen
Karen Gram

42ende GADE udkommer hver
fredag i 250 eksemplarer
tryk:

Hans Winther, Nygade
redaktionsadresse:

Lysbrogade 29

8600 Silkeborg

- ingen telefon - endnu..

**DE HVIDE
SPALTER I
DETTE NUMMER
ER MENT SOM
EN OPFORDRING
TIL AT BRUGE
PLADSEN SELV.
FRYGT IKKE
DET HVIDE
PAPIR!!!**

POSTKASSEN-

ER EN SIRENE MÅSKE IKKE EN SIRENE

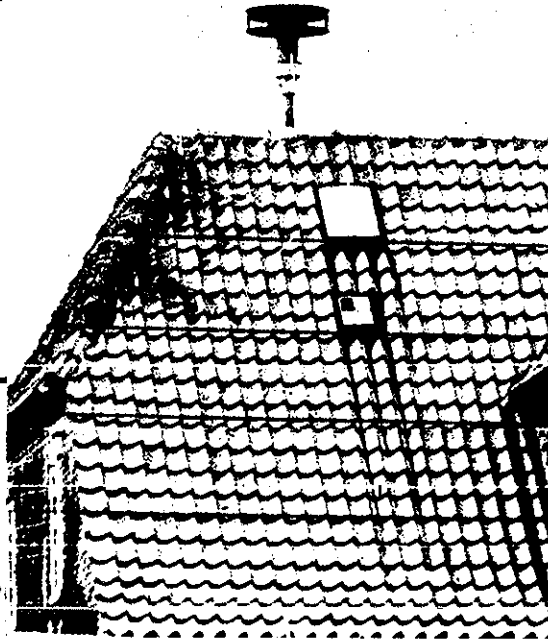
SPØRGSMÅL: Hvad er det nu for noget?
Er civilforsvaret ved at indkøbe
materiel til et nyt lynoverfald - skul-
le det virkelig være nødvendigt med
to sirener i Lysbro - eller den nye
sireneligende dims på Ferskvandslabo-
ratoriet er måske slet ikke nogen
sirene?

SVAR: Nej, det er lige nemlig hvad det
ikke er. Bent Lauge Madsen svarer
beredvilligt på hvad den nye sirene
ligende genstand på laboratoriet tag
skal bruges til.

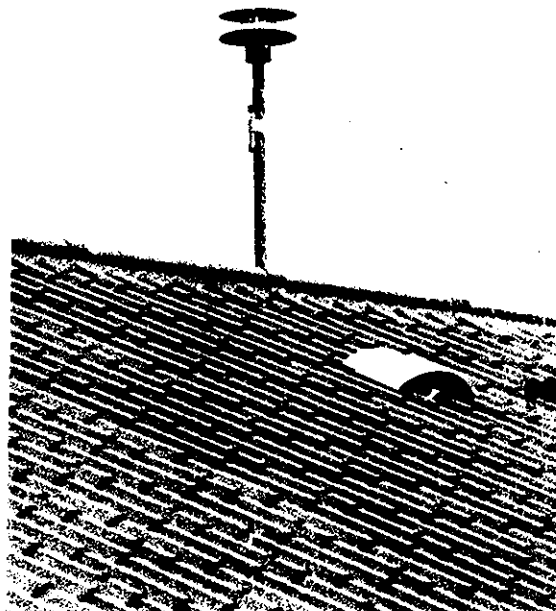
Det er en solenergi måler, såmænd.
Døgnet rundt måler den hvor megen
energi solen sender ned på ferskvands-
laboratoriets tag. Energien måles i
kalorier - tal der nok kan vække en vi
interesse hos de entusiastiske solfang
erbyggere i Lysbro.

De første resultater kan formentlig
fåes på laboratoriet om en uges tid,
når man har haft tid til at behandle
de første målinger.

Altå ingen ny sirene i lysbro, men
tværtimod en meget fredelig praktisk
energi - alternativ energi - måler.

- JO, DET HER ER CF'S
SIRENE PÅ LYSBROSKOLEN

- MEN DEN HER ER EN
SOLENERGI MÅLER PÅ FERSVANDS LABORATORIETS TAG.

VÍ MED VORE HUSDYR...

AK JA, der er forår i luften. Hvis vi andre stadig har lidt vanskeligt ved virkelig at tro på det, kan vi bare se på Snoopy, Gerda og Peter's store og af kærlighed alt fortærende Golden Retriever. Den har i hvert fald forårets elskovsnemmelser i kroppen. Den udkårne bor langt fra Snoopy's hjemlige domæne på en gård oppe på Drejbjergsvej.

Snoopy lider alle den virkelig entusiastiske elskers pinsler. Ikke så snart er den uden for døren i sin snor, før end den stikker snuden i vejret - vejrer mod vest og udsender et langt og længselsfuldt hyl til den elskede.

Foreløbig er det lykkedes den fyrige elsker at stikke af fra hjemmets snærende og begrænsende krav om god opførsel og moral - tre gange - og den har måttet afhentes på stedet og genstridigt slæbes hele vejen hjem til gaden, hvor den jo rettelig hører til.

At Stinne, Werners meget feminine og tiltrækkende damehund af samme race, går og logrer venligt med halen lige ovre på den anden side af gaden, har Snoopy mærkværdigvis ikke det mindste øje for. Kan man nu forstå de underlige dyr, er de dog ikke mere søre end vi fornuftige og køligt beregnende mennesker - eller er de.....

PAS PÅ! Der er forår i luften...

lj

DÅ SER - FLASKER - PAPIR
HVA' SKA' MAN GØRE MED
DET ????

SKA' vi GENop- tage GENBRUGET?

MON IKKE de fleste af os husker NOAH-gruppens genbrugsforsøg på Lysbro 61. station i første halvdel af 1975. Jeg tror også, at mange var kede af at forsøget stansede dengang. Jeg har i hvert fald talt med flere, der stadig trofast samler flasker og blikdåser. Papiret bliver jo hentet nogle gange om året, hvis man da husker at få det lagt frem netop på den dag, hvor papirindsamlingens folk kører her forbi.

Vi er nogle stykker, der har snakket om, at vi burde genoptage den fælles indsamling. 42ende Gade's redaktion har forhørt sig hos kommunen, om vi evt. kunne få lov at overtage pakhuset på stationen. Imidlertid har Peron-teatret overtaget dette og bruger det til opbevaring af kulisser. Kender nogen en anden bygning, der kunne bruges?

Vi foreslår, at alle interesserede møder op i Teglværkets kantine torsdag d. 21 april kl. 19, så kan vi måske finde nogle mennesker, som vil tage sig af at skaffe de nødvendige kontakter og aftaler.

For at gøre den praktiske indsats hver uge så minimal som muligt, må stedet indrettes, så vi selv kan sortere, når vi afleverer tingene. Der skal opsættes containere til blik og jern, klude, papir, og flasker. Måske kan vi låne sådanne tingester af vores aftagere. Det er nødvendigt, at pakningen foregår løbende, idet man ellers pludselig står med et bjerg af blandet ragelse, som man overhovedet ikke orker at gå i gang med at sortere. Redaktøren husker med sved på panden, hvormange timer der gik med at bunte aviser, flakke og bunte papkasser o.s.v. på NOAH's genbrugsstation i sin tid. Fordi vi ikke fik det gjort efterhånden, som tingene kom ind.

EN BETINGELSE for at sådan et arrangement kan løses tilfredsstillende er, at vi har en gruppe mennesker, der vil påtage sig at læse op og læse igen på de fastsatte åbningstider, og at ingen afleverer ting udenfor åbningstiderne. Sidst men ikke mindst må vi alle forpligte os til at sortere når vi afleverer tingene.

Redaktionen sidder allerede inde med visse kontakter til evt. aftagere, og vil selvfølgelig gå ind i arbejdsgruppen på lige fod med andre interesserede, men vi vil gerne påpege, at vi ikke alene vil stå med ansvar og pligter. Altså med op tirsdag d. 21, hvis I synes, vi igen skal have genbrug i Lysbro. --Hov forresten, vi vil meget gerne have Hvinningdal og Funder med også!!

wh

FERSKVANDS - LABORATORIETS ABEJDSMARK = ER EN KOLD ÅBRINK

ROMANTISKE ÅLØB MED KROGEDE TRÆER, DER STRÆKKER DERES SKYGGENDE GRENE UD OVER DET KLUKKENDE VAND, HVOR ET PAR VANDPLANTER YNDEFYLDT SMYGER SIG I VANDET - DET ER NOK SÅDAN, VI HELST VIL MINDES DE DANSKE ÅLØB.

- MEN VÆR' ÅRLIG OG TÆNK EFTER HVORNÅR HAR I SIDST SET DEN Å MED SKYGGENDE BEVOKSNING PÅ ÅBRINKEN OG SOM ROMANTISK SLYNGEDE SIG GENNEM LANDSKABET. DET ER GARANTERET LANGE SIDEN, MED FÅ UNDTAGELSER TIL AT BEKRÆFTE REGLEN ...

De fleste danske åløb er i dag rettet ud for de jordslugende sving og bugter. De ligger rette - som snorlige streger gennem landskabet, uden nogen form for bevoksning på siderne. De er blevet reguleret - som det hedder i planlægningens sprogbrug. I vandløbene vokser der ikke mere blot et par dekorative vandplanter, men vandløbene bliver formelig tilsat med vandplanter, hvis man ikke slår grøden - som "det grønne" kaldes. Den grødeslagning koster samfundet 80 millioner kroner om året.

DE MENER AT KENDE GRUNGEN ...

På Ferskvandslaboratoriet på Lysbrogade mener man at vide, hvordan det kan være der kommer så megen grøde i vore åer, og måske også, hvordan man kunne komme det til livs - kort og godt hvordan man kunne bruge de 80 millioner på en bedre måde.

Det gør man ganske enkelt ved at vende tilbage til vandløbenes oprindelige omgivende beplantning - træer og højt græs på åbredderne, hindrer en del af lyset i at trænge ned gennem vandet - uden lys vokser grøden i åen langsomme - og der bliver ikke noget at slå.

Lederen af Ferskvandslaboratoriet Bent Lauge Madsen tror på, at det hænger sådan sammen - ihvertfald ved de mindre vandløb.

Men tro er ikke nok til at flytte bjerge på ministerie-plan. Beviser skal der til.

Derfor har Bent Lauge Madsen taget nogle penge på den konto der hedder "fremmede tjenesteydelser" - af denne konto betales blandt andet rengøringen på laboratoriet og prøver som bliver foretaget på andre laboratorier i landet - og for disse penge inviterede han en engelsk videnskabsmand fra Exeter University til Danmark.

Hugh Dawson har gennem otte år forsket i vegetation i vandløb i England og er derfor en af de mest vidende indenfor dette felt .

ENGELSK FORSKER KRØNER
OTTE ÅRS STUDIER
I ISENVAD

- I England mangler man penge til at afvikle den slags forsøg, det har man til gengæld afsat i Danmark. Derfor var det oplagt for Hugh - dr. Hook, som de danske kolleger kalder ham - Hugh er næsten ikke til at sige for en dansker - at tage imod tilbudet om et års ophold i Danmark, som projektleder af et forsøg med lysets indflydelse på grødevæksten i et almindeligt dansk åløb.

Det almindelige danske åløb blev Fjerderholt Å - på det sted hvor åen løber tæt forbi Isenvad syd for Ikast.

Midt på den bare og forblæste åslætte, går tre mand i den bidende kolde aprilblæst og vader i det kolde vand med sostøvler og røde næver, mens de opsætter nogle store rammer med fem net af forskellig tæthed. Rammerne sættes tværs over åløbet, så nettet kun lader en afmålt lysmængde trænge ned i vandet.

et groveste net, der svarer til et helt bart og udækket åløb, er almindelig hønsetråd, mens det tætteste ikke er noget net, men et stykke sort plastik, der svarer til et fuldstændig afdækket vandløb.

Nettene skal blive siddende over åen hele sommeren og på elektroniske målere, bliver lysstryken i vandet målt hvert minut - så ofte, fordi man dermed udligner forskellen, hvis der på en klar soldag, pludselig går en sky for solen.

16.000 LYSMÅLINGER
PÅ EN MÅNED

Når målingsresultaterne - 16.000 i løbet af en måned - er blevet behandlet om et års tid, kan man med en mere videnskabelig argumentation forklare lysets indflydelse på den stadig kraftigere voksende grøde i danske åløb.

- Det er dog ikke alene lysets nære adgang ved de uafskærmede vandløb, der er årsagen til den kraftige vækst, forklarer Bent Lauge Madsen.

FORTS. SI. 5.

EN FORBLÆST DAG PÅ FERSKVANDSLABORATORIETS ABEJDSMARK, SOM I DENNE TID BLANDT ANDET LIGGER TVÆRS OVER FJEDERHOLT Å SYD FOR IKAST. I DE IMPONERENDE FISKEOVERALL'S SES DEN STORE ENGELSK FORSKER, HUGH DAWSON FRA EXETER UNIVERSITY, TIL HØJRE FOR HAM MED ET MUNTERT SMIL PÅ LÅBEN FERSKVANDSLABORATORIETS LEDER BENT LAUGE MADSEN OG I HÆLENE PÅ HAM TEAMETS HJÆPLER EN UDSÆTTERET MILITÆRARTER OG I BAGGRUNDEN MED HÅTTEN OPPE OM ØRENE, LABORATORIETS FOTOGRAF OG VEDVARNINGSTÆKKEL - ELLER JØRGEN MIKKELSEN.

- ET SKAL IKKE VÆRE
BUSSEMAND

- Vi lægger stor vægt på at holde et godt forhold til lokalbefolkningen på de steder, hvor vi foretager undersøgelser og målinger. Vi bryder trods alt ind på landmændenes jord - på uheldige dage efterlader vi måske dybe spor i den bløde markjord, fordi vores biler kører fast, og vi tager plads op med vort materiel - derfor har vi i dette aktuelle tilfælde givet de implicerede løsejere et symbolisk vederlag for besværet på ialt 2.000 kr. Til gengæld har vi kun mødt stor hjælpsomhed og forståelse, hvor vi kommer frem, siger Bent Lauge Madsen.

- Vi er ikke til for at gøre folk opmærksom på at de skal pleje miljøet på en bestemt måde, men for at undersøge årsagerne til en eventuel forurening eller anden form for "miljømisvækst". Derefter er Det Miljøministeriets opgave at tage stilling til om vores undersøgelse skal bruges som baggrund for at udstede en ny dellov om miljøbeskyttelse på et bestemt område, understreger lederen af Miljøministeriets Ferskvandslaboratorium på Lysbrogade, Bent Lauge Madsen.

Lauanne Jensen

DR. HOOK SLÅR TIL DEN ENGELSKE FORSKER
HUGH DAWSON HAR FORLADT DET STØVEDE
STUDERKAMMER OG HAR TAGET NATURENS
SANDE VÆSEN UNDER BEHANDLING.
- HAR I NOGET SNAPS MED, LØD EN AF HANS
FORFROENE KOMMENTARER PÅ DET DANSKE,
SOM HAN HAR LÆRT SIG PÅ TRE MÅNEDER.

- Tidligere har man antaget at en af hovedårsagerne var de nedsivende gødningssalte, men det er ikke tilfældet, mener Bent Lauge Madsen.

- Derimod har jordfygning sammen med udretningen af vandløbene bevirket at det fine materiale dannet et fint såbed i vandløbene, netop velegnet for grædeplanterne at slå rod i, forklarer Lauge Madsen.

Vi sender bolden videre

(U! vi så snart få den tennishane? Naturligvis er en tennishane dyr, men et stor loppemarked, ville garanteret kunne samle en god del penge i kassen. En tennishane? -Ja men den kan vel også bruges til badminton? Disse har været blandt de kommentar vi i ugens løb har fået på vort forslag om at anlægge en tennishane i Lysbro. Vi føler det må tydes som en nogenlunde positiv holdning - og vi er derfor gået lidt videre i vore undersøgelser af muligheder og begrænsninger og har ihvertfald erfaret at det er dyrt som bare.... Højest sandsynligt et ganske betragteligt stykke over 20.000 kr., bare for at få anlagt selve banen - en kunststofbane, der ikke kræver vedligeholdelse... Og den er endda billigere end, hvis det var en almindelig grusbane, som derudover skal holdes grundigt ved lige.

MEN der arbejdes stadig med sagen, og der er ikke nogen grund til at lade sig slå ud af et afskrækkende pengebeløb - det har tidligere været muligt at samle penge ind til endnu mere perifere og måske endda uvedkommende formål end en tennishane til os selv...

Derfor læg hovederne i blød og utank gode forslag til indsamlingsformer - helst noget der samtidig kunne inkludere et socialt samvær - så vi i det mindste kunne have det lidt hyggeligt sammen, mens vi spinker og sparer og samler og rasler og tigger og forhåbentlig får nogle penge i kassen. For er banen der bare er spillet i sig selv ikke udstyrskrævende. Selvom der er noget snobbet forbundet med tennisspillet, er det faktisk ganske uden grund. Det er et simpelt spil, der giver motion og en sund forpustelse og får en til at føle sig magtig godt tilpas bagefter.

Snobberiet stammer måske iøvrigt helt tilbage fra de store franske hoffere, hvor det var meget populært at spille tennis. I England sagde man at der var flere tennisspillere i Paris end der var drankere i London, og det sagde vist ikke så lidt. Sidenhen tog det bedre engelske borgerskab sig nu også ganske pænt af tennisspillets adle sport - og det var englændere der forfattede de internationale tennis regler, som al god LAWN-TENNIS nu spilles efter.

ALTSÅ: Tænk over det. Spørg naboen om han har en femmer til overs, så spørger han nok dig igen - og så har vi spillet gående...

PAS PÅ GADENS LEGENDE BØRN NÅR DU KØRER

---Ih kan I dog ikke få indført hastighedsbegrænsning på Lysbrogade?

Sådan lød en spontan reaktion på det første nummer af 42ende GADE.

Vor læser fortsatte med en blanding af bekymring og indignation i stemmen:

---Jeg plejer selv at snegle mig ned gennem gaden, fordi jeg ved, hvor farlig den er, og hvor mange børn, der leger på begge sider af gaden og ikke går af vejen for at flintre ud og hente en bold eller undsluppen fjende, uden at se sig særlig grundigt for. Og det har også betydet, at jeg er kørt ind i en dreng på cykel, som kørte lige ud foran mig.

Vi kunne ikke være mere enige om at hastighedsbegrænsning ville være på sin plads på Lysbrogade. Det skarpe sving udfor bageren ligger forkert, og kender man ikke vejen, kommer bilen automatisk helt over i den modsatte vejbane, før man når at rette op. Desuden betyder de mange parkerede biler langs vejsiden at udsynet bliver meget forringet.

Vicepolitikommissær L. Toft Andersen stillede sig meget forstående overfor vores problemer i Lysbrogade, med hensyn til den voldsomme og hastige trafik. Han mente dog ikke, at der var så meget at gøre ved det...desværre.

Efter den nye færdselslov er indført, der fastsætter 60 km. i tættere bebygget område, er man fra justitsministeriet, og dermed fra politiet, meget uvillige til at sætte yderligere hastighedsbegrænsende skilte op.

---Men vi kan da prøve at foretage en måling på Lysbrogade en dag ved lejlighed. Det er også et spørgsmål, om der overhovedet bliver kørt mere end den tilladte hastighed, sagde Toft Andersen.

Kort sagt, vi er stort set overladt til vores egen skæbne, og kan kun henstille på det mest indtrængende til forældre at de indprenter deres børn ikke at lege på gaden. Vi skulle nemlig først opleve en virkelig tragisk og alvorlig ulykke, før vi for alvor begynder at passe på... bilister, legende børn, såvel som formanende forældre.

Vi kan starte vor egen kampagne under mottoet:

PAS PÅ GADENS LEGENDE BØRN NÅR DU
KØRER IGENNEM!

BÅL FOR WALPURGIS DEN SIDSTE AFTEN I APRIL

- og de tændte bål
på synlige steder...

"når vildgäsen larmer Valborgnat, hvem tænker da på at sove ... (frit citeret efter hukommelsen af en af vore læsere, da han hørte om en anden læsers ønske om at genoplive skikken om bålafbranding Valborgaften)

Hun hed Walpurgis, den engelske kongedatter, som døde i 779 og som kom til at give navn til Valborgs dag - den 1. maj og til Valborgs aften - den sidste aften i april.

Men Walpurgis var ikke tilfreds med sit liv som kongedatter, hun gik i kloster og blev abbedisse for Heidelberg Klosteret i Svaben, og hun blev kendt som en befordrer af markens grøder - måske det der har gjort, at man forhandt hende med månedsskiftet fra april til maj - den lysegrønne måned, grødens måned. Valborgs aften blev fejret med afbranding af blus på synlige steder - mørket blev lukket ude og den fremtrængende sommerrys lys blev budt velkommen.

Man kender sikkert både Valborgs aften og skikken med at tænde blus. Men i de senere år er skikken stort set døet ud. Er det ikke synd?

Er der ikke god grund til at hilse sommeren og de lyse natters komme, ligesom vi tager afsked med dem ved midsommerfesten til Sct. Hans?

Er der ikke en som kunne tænke sig at forestå rollen som bålmaster til et Valborg aften bål i Lysbro - for hvem tænker på at sove, når Vildgäsen larmer Valborgnat ...

lj